

KARTA PRZEDMIOTU (sylabus)

Nazwa przedmiotu: GERIATRIA I PIELĘGNIARSTWO GERIATRYCZNE		2 ECTS (+ 3 ZP; + 3 PZ)
		kod ECTS
		S/1PIEL-O-GERIATR_V
Kierunek studiów: Pielęgniarstwo	Profil: praktyczny	
Semestr studiów: V	Ścieżka kształcenia: -	
Forma studiów: studia stacjonarne	Stopień: studia I stopnia	
Status przedmiotu: obligatoryjny	Język wykładowy: polski	
Grupa zajęć: D. Nauki w zakresie opieki specjalistycznej	Formy weryfikacji osiągnięć studenta: egzamin	
Forma zajęć:	Sposób realizacji zajęć:	
wykład	sala dydaktyczna	
ćwiczenia	sala dydaktyczna	
Metody dydaktyczne: <i>wykład informacyjny, praca w grupach, pokaz, metoda sytuacyjna, inscenizacja, klasyczna metoda problemowa, film dydaktyczny, pogadanka.</i>		
Całkowity nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia efektów uczenia się w godzinach oraz punktach ECTS:		
Ogółem stacjonarne		stacjonarne
55 h		2 ECTS
- w tym liczba punktów ECTS za godziny kontaktowe z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia		1,45 ECTS
- w tym liczba punktów ECTS za godziny realizowane w formie samodzielnej pracy studenta		0,55 ECTS
- w tym liczba punktów ECTS za godziny kontaktowe kształtujące umiejętności praktyczne studenta		0,72 ECTS
WYMIAR ZAJĘĆ PRAKTYCZNYCH - oddzielna karta przedmiotu		stacjonarne
80 h		3 ECTS
- w tym liczba punktów ECTS za godziny kontaktowe z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia		3 ECTS
- w tym liczba punktów ECTS za godziny realizowane w formie samodzielnej pracy studenta		0 ECTS
- w tym liczba punktów ECTS za godziny kontaktowe kształtujące umiejętności praktyczne studenta		3 ECTS
WYMIAR PRAKTYK STUDENCKICH - oddzielna karta przedmiotu		stacjonarne
80 h		3 ECTS
- w tym liczba punktów ECTS za godziny kontaktowe z bezpośrednim udziałem opiekuna praktyki		3 ECTS
- w tym liczba punktów ECTS za godziny realizowane w formie samodzielnej pracy studenta		0 ECTS
- w tym liczba punktów ECTS za godziny kontaktowe kształtujące umiejętności praktyczne studenta		3 ECTS

Cele i założenia przedmiotu: <ol style="list-style-type: none">
1. Wyposażenie studenta w wiedzę i umiejętności praktyczne umożliwiające sprawowanie opieki pielęgniarstwa nad człowiekiem w podeszłym wieku.
2. Nabycie przez studenta podstaw teoretycznych i praktycznych umożliwiających efektywną realizację zadań właściwych dla zajęć praktycznych z przedmiotu Geriatria i pielęgniarstwo geriatryczne.
Wymagania wstępne: <ol style="list-style-type: none">
1. Usystematyzowana wiedza z przedmiotów tj. anatomia, fizjologia, psychologia, etyka zawodu pielęgniarki oraz podstaw pielęgniarstwa.
Wymagania formalne/ podstawa do uzyskania pozytywnej oceny końcowej: <ol style="list-style-type: none">
a) <u>Dotyczy wykładów:</u> P2 – egzamin pisemny (test jednokrotnego wyboru – 30 pytań; każda prawidłowa odpowiedź to + 1 pkt.) – do egzaminu może być dopuszczony tylko i wyłącznie student, który ma zaliczone ćwiczenia, zajęcia praktyczne.
b) <u>Dotyczy ćwiczeń:</u> Warunkiem uzyskania pozytywnej oceny z zaliczenia jest 100% frekwencja. Dopuszcza się możliwość usprawiedliwienia nieobecności na podstawie zaświadczenia lekarskiego, które należy przedłożyć do osoby odpowiedzialnej za przedmiot w ciągu 7 dni od dnia wystąpienia nieobecności. W ramach nieobecności nieusprawiedliwionych należy: odrobić daną jednostkę zajęć z inną grupą ćwiczeniową (o ile jest to możliwe) lub samodzielnie nabyć efekty uczenia się, które będą indywidualnie weryfikowane przez prowadzącego. F4 – przygotowanie planu indywidualnego postępowania pielęgniarstwa w przypadku pacjenta geriatrycznego, z uwzględnieniem inwolucyjnych zmian zachodzących wraz z wiekiem (ocenie będzie podlegać: prawidłowo przeprowadzona analiza sytuacji zdrowotnej pacjenta, trafne sformułowanie diagnozy pielęgniarstwa, ustalenie celów opieki, prawidłowy dobór metod/ procedur postępowania, ewaluacja procesu pielęgnacyjnego – każde kryterium od 0 do 3 pkt.) F6 – ocena bieżąca – realizacja czynności o charakterze praktycznym – kryteria według zadania P3 – ostatecznie na ocenę z zaliczenia składa się średnia ocen zdobytych w czasie semestru (F4, F6)
c) <u>Uzyskanie pozytywnej oceny końcowej jest uzależnione od uzyskanie pozytywnej oceny z: wykładów, ćwiczeń, zajęć praktycznych oraz praktyk zawodowych.</u>
Treści programowe dla I semestru nauki:
W - wykład:
Starzenie się człowieka i populacji. Wprowadzenie do geriatry – elementarne definicje: geriatria, gerontologia, demografia, epidemiologia starzenia się.
Choroby wieku podeszłego – odrębności diagnostyki i terapii chorób w wieku podeszłym. Zmiany narządowe w procesie starzenia. Fizjologia procesu starzenia się – teorie starzenia się człowieka.
Elementarne zasady farmakoterapii geriatrycznej i żywienia w wieku starszym.
Zaburzenia i choroby układu sercowo-naczyniowego – odrębności związane z wiekiem podeszłym.
Zaburzenia metaboliczne i choroby układu dokrewnego – odrębności związane z wiekiem podeszłym.
Zaburzenia i choroby układu pokarmowego i moczowego – odrębności związane z wiekiem podeszłym.
Wielkie zespoły geriatryczne cz. I (depresja, majaczenie, zaburzenia funkcji zwieraczy).
Wielkie zespoły geriatryczne cz. II (zaburzenia równowagi i upadki).
Wielkie zespoły geriatryczne cz. III (zaburzenia odżywiania, niedożywienie, zespół kruchości, sarkopenia).
Choroba Alzheimera.
Choroba Parkinsona.
Promocja zdrowia i prewencja gerontologiczna.
ĆW – ćwiczenia:
Specyfika pracy pielęgniarki w oddziale geriatrycznym. Definicje, cele i zadania pielęgniarstwa geriatrycznego i gerontologicznego.
Narzędzia i metody oceny stanu bio-psycho-społecznego i funkcjonalnego osoby w podeszłym wieku.
Komunikowanie się z osobą straszą z zaburzeniami słuchu, wzroku i zaburzeniami funkcji poznawczych.
Postępowanie pielęgniarki w wybranych problemach geriatrycznych (upadki, depresja, demencja, nietrzymanie moczu i stolca, zaburzenia słuchu, wzroku, mowy).

Postępowanie pielęgniarki wobec pacjenta geriatrycznego ze zdiagnozowanymi zaburzeniami/ chorobami układu sercowo-naczyniowego.

Postępowanie pielęgniarki wobec pacjenta geriatrycznego ze zdiagnozowanymi zaburzeniami metabolicznymi/ chorobami układu dokrewnego.

Postępowanie pielęgniarki wobec pacjenta geriatrycznego ze zdiagnozowanymi zaburzeniami/ chorobami układu pokarmowego i moczowego.

Udział pielęgniarki w rehabilitacji osób starszych.

Macierz efektów uczenia się dla przedmiotu w odniesieniu do metod weryfikacji zamierzonych efektów uczenia się oraz szczegółowych efektów uczenia się właściwych dla kierunku

Nr efektu	Student, który zaliczył przedmiot:	Kod efektu dla kierunku studiów	Sposób weryfikacji efektu uczenia się
Efekt uczenia się – WIEDZA – zna i rozumie:			
01	czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku.	D.W01*	F4, P2
02	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach.	D.W02*	F4, F6, P2, P3
03	zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, położniczo-ginekologicznym, pediatrycznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, w intensywnej opiece medycznej, opiece paliatywnej, opiece długoterminowej.	D.W03*	F4, F6, P2, P3
04	rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecania.	D.W04*	F4, F6, P2, P3
05	zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach.	D.W05*	F4, F6, P3
06	właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania.	D.W06*	F6, P2, P3
07	standardy i procedury pielęgniarstwa stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia.	D.W07*	F4, F6, P2, P3
08	reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację.	D.W08*	F6, P3
09	proces starzenia się w aspekcie biologicznym, psychologicznym, społecznym i ekonomicznym.	D.W09*	P2
10	zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej, długoterminowej oraz na bloku operacyjnym).	D.W10*	P2
11	etiopatogenezę najczęstszych schorzeń wieku podeszłego.	D.W11*	F6, P2
12	narzędzia i skale oceny wsparcia osób starszych i ich rodzin oraz zasady ich aktywizacji.	D.W12*	F4, F6, P3
13	zasady żywienia pacjentów, z uwzględnieniem leczenia dietetycznego, wskazań przed- i pooperacyjnych według protokołu kompleksowej opieki okołoperacyjnej dla poprawy wyników leczenia (Enhanced Recovery After Surgery, ERAS).	D.W22*	F6, P3
14	metody i techniki komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie.	D.W33*	F6, P3
Efekt uczenia się – UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:			

15	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarstwa, ustalać cele i plan opieki pielęgniarstwa, wdrażać interwencje pielęgniarstwa oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarstwa.	D.U01*	F4, F6, P3
16	prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień.	D.U02*	F4, F6, P3
17	prowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób.	D.U03*	F4, F6, P3
18	dobierać technikę i sposoby pielęgnowania rany, w tym zakładania opatrunków.	D.U06*	F6, P3
19	dobierać metody i środki pielęgnacji ran na podstawie ich klasyfikacji.	D.U07*	F6, P3
20	wykonywać badanie elektrokardiograficzne i rozpoznawać zaburzenia zagrażające życiu.	D.U10*	F6, P3
21	przygotowywać pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych.	D.U12*	F6, P3
22	dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarstwa, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych.	D.U15*	F4, F6, P3
23	uczyć pacjenta i jego opiekuna doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjno-rehabilitacyjnego i wyrobów medycznych.	D.U16*	F4, F6, P3
24	przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta.	D.U22*	F4, F6, P3
25	oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne postępowanie przeciwbólowe.	D.U24*	F6, P3
Efekt uczenia się – KOMPETENCJE – jest gotów do:			
26	przestrzegania praw pacjenta.	3.2**	F4, F6, P3
27	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem.	3.3**	F4, F6, P3
28	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe.	3.4**	F4, F6, P3
29	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu.	3.5**	F4, F6, P3
30	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	3.7**	F4, F6, P3
<p>*Szczegółowe kierunkowe efekty uczenia się zdefiniowane dla całego programu studiów na danym kierunku;</p> <p>**Ogólne kierunkowe efekty uczenia się zdefiniowane dla całego programu studiów na danym kierunku.</p>			

Kryteria oceny i formy weryfikacji efektów uczenia się

Kryteria oceny dla formy pisemnej:

bardzo dobry (5,0) bdb	powyżej 91% poprawnych odpowiedzi
dobry plus (4,5) db plus	81 – 90% poprawnych odpowiedzi
dobry (4,0) db	71 – 80% poprawnych odpowiedzi
dostateczny plus (3,5) dst plus	66 – 70% poprawnych odpowiedzi
dostateczny (3,0) dst	60 – 65% poprawnych odpowiedzi
niedostateczny (2,0) ndst	poniżej 60% poprawnych odpowiedzi

Kryteria oceny w zakresie oceny wykonania zadania praktycznego, gdzie:

0 – nie spełnia wymagań; 1 – spełnia wymagania w stopniu warunkowym; 2 – spełnia wymagania; 3 – spełnia wymagania w stopniu wyróżniającym się

Dbanie o bezpieczeństwo własne, współpracowników oraz pacjenta	0 – 3 pkt.
Komunikacja z pacjentem, rodziną i zespołem terapeutycznym	0 – 3 pkt.
Poszanowanie godności osobistej pacjenta, empatia w czasie realizacji zadania	0 – 3 pkt.
Poprawność opracowania planu realizacji czynności, w tym: określenie celu zadania, odpowiedni dobór środków i metod	0 – 3 pkt.
Wykorzystanie wiedzy z różnych dziedzin, umiejętność łączenia wiedzy teoretycznej z praktyczną	0 – 3 pkt.
Samodzielnność i kreatywność w realizacji zadania	0 – 3 pkt.

Szybkość i trafność decyzji oraz świadomość ich konsekwencji	0 – 3 pkt.
Odpowiedzialność zawodowa, w tym zgodność podjętych działań z przyjętymi zasadami etyki zawodu pielęgniarki/pielęgniara	0 – 3 pkt.
RAZEM:	24 pkt.
Skala ocen: 22-24 (bardzo dobry); 20-21 (dobry plus); 16-19 (dobry); 13-15 (dostateczny plus); 9-12 (dostateczny); <8 (niedostateczny).	
Wykaz literatury podstawowej <i>(wykorzystywana podczas zajęć i studiowana samodzielnie przez studenta)</i> <ol style="list-style-type: none"> 1. Suliga E., Kozieł D., Głuszek-Osuch M., Żak M., Głuszek S., Wielkie Problemy Geriatryczne. Zaburzenia stanu odżywiania u osób w starszym wieku. Diagnostyka i postępowanie terapeutyczne, Tom 1, Wydawnictwo Uniwersytetu Jana Kochanowskiego, Kielce 2020. 2. Wieczorkowska-Tobis K., Talarska D., Geriatria i pielęgniarstwo geriatryczne, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2017. 	
Wykaz literatury uzupełniającej: <ol style="list-style-type: none"> 1. Gąsowski J., Piotrowicz K., Geriatria. Wybrane zagadnienia. Medycyna Praktyczna, Wydanie I, Kraków 2020. 2. Muszałik M., Problemy pielęgniarstwa geriatrycznego, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2020. 	
Dyscyplina wiodąca	nauki o zdrowiu